

Дамян Дамянов

Пейо Яворов

Отдавна съм съборил кумирите си и съм престанал да вярвам в повечето от тях. Кумирите са толкова преходни, колкото преходен е животът. Само Той остана! Той, Яворов! Не смея да го нарека „моят“, защото той е на всички и ничий. Той е на вечността!...

Срещу себе си на стената съм окачил отливката от неговата посмъртна маска. Като икона. И вечер, преди да заспя, мислено се кръстя пред нея. Защото всеки човек има нужда от един бог в живота си. А аз друг нямам!

Но нека не го славословя повече! Славослови се този, който трябва да бъде защитен! А Той се защити сам! Защити се от оня свят, който искаше да го убие и го оплю със салонните си клюки; защити се от Мина и Лора, които, макар и мъртви, го делеяха помежду си и го викаха при себе си; защити се от своите хайдушки копнения, които кръсяха в него:

С враг врагувам – мяра според мяра,
с благ благувам – вяра зарад вяра...

Защити се сам си!

Гледам маската. Очите – кротко притворени, носят – прав като у римлянин, мустаците – сократовски и спокойни. Само устата – леко напрегната, като да е искала да издума думи, които внезапната смърт е вкаменила:

С кръвта си кръст ще начертая
от Дунав до Егея бял!

Кой ли се е сетил в оня страшен миг на смърт, на експертизи и клюки да увековечи смъртта му? Трябва да е бил или маниак, или до смърт предан негов приятел! Над дясната вежда даже и в гипса се е вдълбала куршумената дупка. Гледам я и се мъча да видя през нея България. Но не онази дворцова куртизанка България, която уби поета, а онази майчица свята, на която той даде всичко, що имаше.

И аз благославям това „всичко“! Благодаря му за всички думи, които ми е дал, но най-много му благодаря за онези два стиха от „Калиопа“, които станаха наслов на живота ми:

О, защо с крила, ти, боже,
пеперудата дари?

Ако сте на мое място, бихте разбрали силата им!

КРАЙ

© Дамян Дамянов

Източник: Словото

Публикация

Дамян Дамянов. „Живей така, че...“ – април-декември 1968 г.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/8713>]